

Provinciaal Arbeidsplaatsen Register (PAR) 2023

Resultaten werkgelegenheidsonderzoek 2023

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2024/143

Datum

juni 2024

Opdrachtgever

Provincie Utrecht
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Auteurs

Daphne Martens
Daan Breukel

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
Werkgelegenheid	4
Achtergrond en inhoud	5
1 Werkgelegenheid	7
1.1 Stand en ontwikkeling	7
1.2 Sectoren	8
1.3 Regio's en gemeenten	10
2 Vestigingen	13
2.1 Stand en ontwikkeling	13
2.2 Sectoren	14
2.3 Regio's en gemeenten	16
2.4 Vestigingsdynamiek	16
A Bijlagen	20
A.1 Vestigingen en werkgelegenheid per SBI-afdeling	20
A.2 Onderzoeksverantwoording	27
A.3 Begrippenlijst	29

Samenvatting

De provincie Utrecht beheert het Provinciaal Arbeidsplaatsen Register (PAR). De belangrijkste bronnen hiervoor zijn het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en het jaarlijkse werkgelegenheidsonderzoek van de provincie. Voor het werkgelegenheidsonderzoek in 2023 zijn circa 65.000 vestigingen van bedrijven en organisaties benaderd om opgave te doen van het aantal werkzame personen per begin april. Hieronder vatten we de voornaamste resultaten van het onderzoek samen.

Werkgelegenheid

- Per april 2023 telt de provincie Utrecht 854.610 arbeidsplaatsen. Vergelijken met 2022 is het aantal toegenomen met 28.330, ofwel een groei van 3,4 procent.
- Tussen 2013 en 2023 zijn uitzendbanen (+65,9%) relatief meer gegroeid dan parttime banen (+22,9%) en fulltime banen (+23,0%).
- De werkgelegenheid is in de meeste sectoren toegenomen tussen 2022 en 2023. Relatief gezien was de banengroei het grootst in de sectoren Financiële instellingen, Verhuur van en handel in onroerend goed en Verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening. In de sectoren Landbouw en Delfstoffen en Nijverheid was sprake van een lichte afname van de werkgelegenheid.
- Bijna de helft van alle banen in de provincie Utrecht per april 2023 is gesitueerd in de gemeenten Utrecht (37,1%) en Amersfoort (11,6%). Tussen 2022 en 2023 groeide de werkgelegenheid in de meeste Utrechtse gemeenten. De relatieve groei was het grootst in de gemeenten Utrecht, Montfoort en Oudewater. In de gemeente Bunnik daalde de werkgelegenheid licht.
- Sinds 2013 is relatief gezien de werkgelegenheid het sterkst gegroeid in Oudewater, Renswoude en Utrecht. In geen enkele gemeente is sprake van krimp. Naar regio gezien blijkt de banengroei de afgelopen tien jaar het sterkst in stadsgewest Utrecht (26,8%).

Vestigingen

- Per april 2023 zijn er 186.793 vestigingen van bedrijven en instellingen in de provincie Utrecht. Dat zijn zo'n 12.000 vestigingen meer dan in 2022, ofwel een groei van 7,0 procent. Vergelijken met 2013 is het aantal vestigingen in 2023 met 61,4 procent gegroeid.
- De groei in vestigingen is vrijwel volledig te verklaren door de groei van het aantal zzp'ers (vestigingen met één arbeidsplaats): +86,3 procent sinds 2013.
- Relatief gezien was de vestigingengroei afgelopen jaar het grootst in de sectoren Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening, Gezondheids- en welzijnszorg en Logies-, maaltijd-, en drankverstrekking.
- Vier op de tien vestigingen in de provincie Utrecht zijn per april 2023 gesitueerd in de gemeenten Utrecht (29,8%) en Amersfoort (11,6%). Tussen 2022 en 2023 groeide het aantal vestigingen in alle Utrechtse gemeenten. De relatieve groei was het grootst in de gemeenten Veenendaal en Nieuwegein.
- Sinds 2013 blijkt relatief gezien het aantal vestigingen het sterkst te zijn gegroeid in Utrecht, Vijfheerenlanden en Amersfoort. Naar regio gezien blijkt de groei van het aantal vestigingen de afgelopen tien jaar het grootst in stadsgewest Utrecht (66,5%).

Achtergrond en inhoud

Het Provinciaal Arbeidsplaatsen Register (PAR) is al jaren een belangrijke bron om de spreiding en ontwikkeling van banen en vestigingen in de provincie Utrecht te volgen. Door de gedetailleerdheid van de gegevens kunnen ontwikkelingen ook voor de verschillende economische sectoren en op lagere ruimtelijke schaalniveaus, zoals regio's en gemeenten, in beeld worden gebracht. Betrouwbare cijfers over bedrijvigheid en werkgelegenheid in de provincie zijn onmisbaar als ondersteuning van het regionaal economisch beleid, maar ook relevant voor andere beleidsterreinen zoals arbeidsmarkt, mobiliteit en cultuur.

De provincie beheert het PAR sinds halverwege jaren negentig. Sindsdien wordt het ieder jaar bevroren op peildatum 1 april; de resulterende peiljaarbestanden zijn geschikt voor onderzoeksdoeleinden. De uitkomsten van de analyse van peiljaar 2023 zijn opgenomen in voorliggend rapport. Op de provinciale website is het meest actuele jaarbestand in kaartvorm toegankelijk. Naast de provincie zelf maken ook externe partijen gebruik van de data, zoals de 15 gemeenten die financieel bijdragen aan het PAR (Amersfoort, Baarn, De Bilt, Houten, IJsselstein, Leusden, Montfoort, Nieuwegein, Rhenen, Soest, Utrecht, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede en Woerden), OMU en ROM. Het PAR vormt daarnaast de input voor het Utrechtse deel van het LISA (Landelijk Informatie Systeem Arbeidsplaatsen). Dit is een landelijk databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. Gebruikers zijn bijvoorbeeld het Planbureau voor de Leefomgeving, universiteiten en onderzoeksbureaus.

De twee belangrijkste bronnen voor het PAR zijn het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (maandelijkse updates) en het werkgelegenheidsonderzoek van de provincie (jaarlijks). Het Handelsregister wordt zodanig gefilterd dat alleen vestigingen waar betaald werk wordt verricht in het PAR terechtkomen. Het adres en de activiteitencode (SBI) van vestigingen wordt overgenomen uit het Handelsregister. Het jaarlijkse werkgelegenheidsonderzoek verzamelt gegevens over het aantal arbeidsplaatsen per vestiging (onderzoeksverantwoording in bijlage 2).

Het provinciale werkgelegenheidsonderzoek is kostbaar en betekent bovendien een belasting voor ondernemingen en instellingen, ook al is deelname vrijwillig. Een wijziging van de Handelsregisterwet moet het mogelijk maken om in de toekomst gebruik te maken van de polisadministratie van UWV als alternatief voor de jaarlijkse enquête.

Vanwege de non-respons moet een deel van de werkgelegenheidsdata in het PAR worden gemodelleerd. Om schijnnaauwkeurigheid te voorkomen, zijn uitkomsten in dit rapport afgerond op tientallen. Het rapport zelf is ingedeeld in twee hoofdstukken, over werkgelegenheid en over vestigingen. Daarbinnen worden uitkomsten gepresenteerd voor de verschillende sectoren en gebieden in de provincie.

In de bijlage is een begrippenlijst opgenomen. Daarin is de definitie van werkzame personen en vestigingen opgenomen. Het is belangrijk te beseffen dat het aantal vestigingen niet één op één is te vertalen naar het aantal bedrijven en instellingen in de provincie. Een bedrijf of organisatie kan immers meer vestigingen hebben. Ook het aantal werkzame personen (=arbeidsplaatsen) is niet één op één te vertalen naar het aantal werkenden in de provincie. Parttime zzp'ers die ook parttime bij een vestiging in de provincie in loondienst werken, komen bijvoorbeeld dubbel voor. Tot slot is belangrijk te vermelden dat vestigingen die niet meer actief zijn zich niet altijd (meteen) uitschrijven uit het Handelsregister en daardoor nog in het PAR voor kunnen komen.

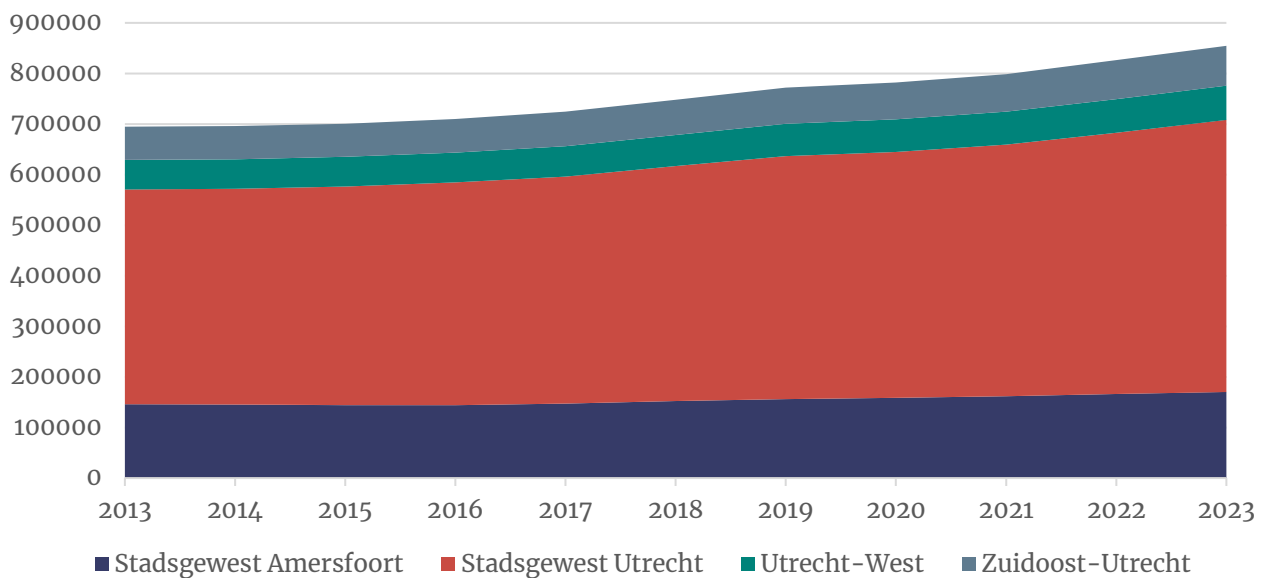
1 Werkgelegenheid

1.1 Stand en ontwikkeling

Bovengemiddelde groei werkgelegenheid

De provincie Utrecht telt per april 2023 854.610 arbeidsplaatsen. In de periode april 2022 – april 2023 is het aantal arbeidsplaatsen bij de Utrechtse bedrijven en instellingen met 3,4 procent toegenomen. Dit is een toename van 28.330 banen. Dit ligt hoger dan de gemiddelde jaarlijkse groei van de werkgelegenheid vanaf 2014 (+2,1%). Het is interessant om het jaarlijkse groeicijfer ook te vergelijken met de periode vanaf 2015, omdat de werkgelegenheid vanaf dat jaar weer duidelijk begon te groeien. Het gemiddelde jaarlijkse groeicijfer vanaf 2015 is 2,3 procent. De werkgelegenheidsgroei tussen 2022 en 2023 ligt met 3,4 procent boven deze trendgroei vanaf 2015.

Figuur 1.1 Ontwikkeling werkgelegenheid provincie Utrecht per regio 2013-2023

Uitzendbanen afgelopen tien jaar meest gestegen

Tabel 1.1 laat zien dat tussen 2013 en 2023 uitzendbanen (+65,9%) relatief meer zijn gegroeid dan parttime banen (+22,9%) en fulltime banen (+23,0%). De grens tussen fulltime en parttime ligt op gemiddeld 12 uur per week. Deze parttime banen komen relatief veel voor in de horeca en daarnaast in de detailhandel en recreatie. Recentelijk was de relatieve groei van uitzendbanen juist het laagst, tussen 2022 en 2023 zijn uitzendbanen met 0,8 procent gestegen. Parttime banen stegen in deze periode met 1,9 procent en fulltime banen met 3,7 procent.

Tabel 1.1 Verdeling werkgelegenheid provincie Utrecht 2013-2023

	2013	2022	2023	Vershil 22/23	Groei 22/23	Vershil 13/23	Groei 13/23
Uitzend banen	18.180	29.930	30.160	230	0,8%	11.980	65,9%
Parttime banen	101.980	122.910	125.290	2.380	1,9%	23.310	22,9%
Fulltime banen	592.950	703.360	729.320	25.960	3,7%	136.370	23,0%

1.2 Sectoren

Banengroei in meeste sectoren

De recente ontwikkeling van de werkgelegenheid verschilt per sector. Ten opzichte van 2022 is de absolute groei het grootst in de sectoren Advisering, onderzoek en specialistische zakelijke dienstverlening (+5.000), Gezondheids- en welzijnszorg (+4.500) en Financiële instellingen (+2.820). Relatief gezien was de banengroei het grootst in de sectoren Financiële instellingen (+8,1%), Verhuur van en handel in onroerend goed (+6,9%) en Verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening (+6,4%). In de sectoren Landbouw en Delfstoffen (-0,2%) en Nijverheid (-1,0%) was er sprake van een lichte daling tussen 2022 en 2023.

Met 139.070 arbeidsplaatsen (16,4%) in 2023 is de Groot- en detailhandel; reparatie van auto's veruit de grootste sector in termen van werkgelegenheid, gevolgd door Gezondheids- en welzijnszorg (128.640 en 15,1%) en Advisering, onderzoek en specialistische zakelijke dienstverlening (105.470 en 12,3%).

De afgelopen tien jaar is de sterkste groei in aantal arbeidsplaatsen te zien in de sectoren Cultuur, sport en recreatie (+45,0%), Logies-, maaltijd- en drankverstrekking (+38,0%) en Advisering, onderzoek en specialistische zakelijke dienstverlening (+36,7%). Geen enkele sector kende een daling.

In bijlage A.1 staat het volledige overzicht van ontwikkelingen van vestigingen en werkgelegenheid per SBI-afdeling.

Tabel 1.2 Werkgelegenheid per sector, 2013, 2022 en 2023, provincie Utrecht

Sector	2013	2022	2023	Vershil 22/23	Groei 22/23	Vershil 13/23	Groei 13/23	% van totaal
AB* Landbouw, Delfstoffen	8.210	8.260	8.240	-20	-0,2%	30	0,4%	1,0%
CDE* Nijverheid	42.350	44.810	44.350	-460	-1,0%	2.000	4,7%	5,2%
F Bouwnijverheid	38.050	43.170	45.070	1.900	4,4%	7.020	18,4%	5,3%
G Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	122.070	139.070	140.330	1.260	0,9%	18.260	15,0%	16,4%
H Vervoer en opslag	28.570	34.870	36.310	1.440	4,1%	7.740	27,1%	4,2%
I Logies-, maaltijd- en drankverstrekking	27.170	35.920	37.500	1.580	4,4%	10.330	38,0%	4,4%
J Informatie en communicatie	46.490	56.810	58.890	2.080	3,7%	12.400	26,7%	6,9%
K Financiële instellingen	30.680	34.910	37.730	2.820	8,1%	7.050	23,0%	4,4%
L Verhuur van en handel in onroerend goed	28.610	33.280	35.590	2.310	6,9%	6.980	24,4%	4,2%
M Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening	77.170	100.470	105.470	5.000	5,0%	28.300	36,7%	12,3%
N Verhuur van roerende goederen, overige zakel. dienstverl.	5.090	6.080	6.470	390	6,4%	1.380	27,1%	0,8%
O Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen	44.600	54.770	56.900	2.130	3,9%	12.300	27,6%	6,7%
P Onderwijs	51.680	64.560	66.220	1.660	2,6%	14.540	28,1%	7,7%
Q Gezondheids- en welzijnszorg	108.990	124.140	128.640	4.500	3,6%	19.650	18,0%	15,1%
R Cultuur, sport en recreatie	16.370	22.330	23.740	1.410	6,3%	7.370	45,0%	2,8%
S Overige dienstverlening	18.850	22.830	23.170	340	1,5%	4.320	22,9%	2,7%
Totaal provincie Utrecht	694.930	826.280	854.610	28.330	3,4%	159.680	23,0%	100,0%

1.3 Regio's en gemeenten

Toename werkgelegenheid in de meeste gemeenten

Bijna de helft van alle arbeidsplaatsen in de provincie is gesitueerd in de gemeente Utrecht (37,1%) en Amersfoort (11,6%). Deze twee gemeenten kennen ook de hoogste absolute werkgelegenheidsgroei tussen 2022 en 2023: +15.770 voor Utrecht en +2.200 voor Amersfoort (totaal provincie Utrecht: +28.330). De grootste relatieve groei in werkgelegenheid tussen 2022 en 2023 vond plaats in de gemeenten Utrecht (+5,2%), Montfoort (+4,4%) en Oudewater (+3,8%). De gemeente Bunnik is de enige gemeente met een terugloop in aantal arbeidsplaatsen tussen 2022 en 2023 (-0,5%). Vooral voor de kleinere gemeenten geldt dat vertrek of vestiging van één of enkele (grotere) bedrijven of instellingen een relatief groot effect op de werkgelegenheid kan hebben.

De grootste absolute werkgelegenheidsgroei tussen 2013 en 2023 heeft ook plaatsgevonden in de gemeenten Utrecht (+82.510) en Amersfoort (+14.360). De absolute werkgelegenheidsgroei vanaf 2013 voor de provincie Utrecht bedraagt +159.680. Dat betekent dat de gemeente Utrecht de helft van deze werkgelegenheidsgroei voor haar rekening neemt. Procentueel is het aantal banen met 23,0 procent toegenomen in de provincie Utrecht tussen 2013 en 2023. In de gemeenten Oudewater (+36,1%), Renswoude (+35,8%) en Utrecht (+35,1%) was het groeipercentage het hoogst. Er is geen enkele gemeente waar het aantal arbeidsplaatsen kleiner is dan tien jaar geleden.

Tabel 1.3 Werkgelegenheid per gemeente, 2013, 2022 en 2023, provincie Utrecht

Gemeente	2013	2022	2023	Vershil 22/23	Groei 22/23	Vershil 13/23	Vershil 13/23	% van provincie- totaal
Amersfoort	84.420	96.580	98.780	2.200	2,3%	14.360	17,0%	11,6%
Baarn	12.170	12.210	12.630	420	3,4%	460	3,8%	1,5%
Bunnik	8.820	11.520	11.460	-60	-0,5%	2.640	29,9%	1,3%
Bunschoten	10.140	12.350	12.490	140	1,1%	2.350	23,2%	1,5%
De Bilt	18.640	21.570	22.130	560	2,6%	3.490	18,7%	2,6%
De Ronde Venen	16.350	18.840	19.140	300	1,6%	2.790	17,1%	2,2%
Eemnes	3.080	3.700	3.820	120	3,2%	740	24,0%	0,4%
Houten	23.350	27.450	28.070	620	2,3%	4.720	20,2%	3,3%
IJsselstein	13.290	14.510	14.820	310	2,1%	1.530	11,5%	1,7%
Leusden	14.110	16.590	17.000	410	2,5%	2.890	20,5%	2,0%
Lopik	5.180	6.090	6.220	130	2,1%	1.040	20,1%	0,7%
Montfoort	5.460	6.530	6.820	290	4,4%	1.360	24,9%	0,8%
Nieuwegein	41.550	49.070	50.800	1.730	3,5%	9.250	22,3%	5,9%
Oudewater	3.770	4.940	5.130	190	3,8%	1.360	36,1%	0,6%
Renswoude	2.790	3.720	3.790	70	1,9%	1.000	35,8%	0,4%
Rhenen	5.850	6.870	7.070	200	2,9%	1.220	20,9%	0,8%
Soest	17.510	19.120	19.650	530	2,8%	2.140	12,2%	2,3%
Stichtse Vecht	22.770	24.340	25.190	850	3,5%	2.420	10,6%	2,9%
Utrecht	234.960	301.700	317.470	15.770	5,2%	82.510	35,1%	37,1%
Utrechtse Heuvelrug	22.850	25.730	26.150	420	1,6%	3.300	14,4%	3,1%
Veenendaal	27.690	33.430	34.500	1.070	3,2%	6.810	24,6%	4,0%
Vijfheerenlanden	24.870	29.920	30.780	860	2,9%	5.910	23,8%	3,6%
Wijk bij Duurstede	6.640	7.120	7.210	90	1,3%	570	8,6%	0,8%
Woerden	27.830	29.950	30.220	270	0,9%	2.390	8,6%	3,5%
Woudenberg	4.820	5.870	6.000	130	2,2%	1.180	24,5%	0,7%
Zeist	36.040	36.560	37.270	710	1,9%	1.230	3,4%	4,4%
Provincie Utrecht	694.930	826.280	854.610	28.330	3,4%	159.680	23,0%	100,0%

Werkgelegenheid in alle regio's gegroeid; het grootst in Stadsgewest Utrecht

In tabel 1.3 staat de ontwikkeling van de werkgelegenheid sinds 2013 per regio weergegeven.¹ Hierbij valt vooral de banengroei in stadsgewest Utrecht op. Stadsgewest Utrecht heeft afgelopen decennium de grootste banengroei gehad met 26,8 procent. In de overige drie regio's ligt de relatieve werkgelegenheidsgroei sinds 2013 tussen de 10 en 20 procent. In Zuidoost-Utrecht groeide de werkgelegenheid met 19,6 procent, in stadsgewest Amersfoort met 16,5 procent, in Utrecht-West met 15,3 procent en in Gooi- en Vechtstreek met 14,1 procent. Gooi- en Vechtstreek behoort niet tot de provincie Utrecht, maar gezamenlijk vormen ze wel de regio Utrecht.

Tussen 2022 en 2023 lag de relatieve werkgelegenheidsontwikkeling voor de vijf regio's dichtbij elkaar. Stadsgewest Utrecht had de hoogste relatieve banengroei met 4,1 procent (+21.370 werkzame personen); Utrecht-West had het afgelopen jaar de laagste banengroei met 1,8 procent.

Tabel 1.4 Werkgelegenheid per regio, 2013, 2022 en 2023, regio Utrecht

Regio	2013	2022	2023	Verschil 22/23	Groei 22/23	Verschil 13/23	Groei 13/23
Stadsgewest Amersfoort	146.250	166.430	170.360	3.930	2,4%	24.110	16,5%
Stadsgewest Utrecht	424.290	516.630	538.000	21.370	4,1%	113.710	26,8%
Utrecht-West	58.580	66.350	67.540	1.190	1,8%	8.960	15,3%
Zuidoost-Utrecht	65.820	76.870	78.710	1.840	2,4%	12.890	19,6%
Gooi- en Vechtstreek	95.510	106.950	108.950	2.000	1,9%	13.440	14,1%

¹ In de provincie Utrecht zijn volgens de corop+ indeling vier regio's te onderscheiden. Deze vier zijn in deze rapportage aangevuld met de corop+ regio Gooi- en Vechtstreek (provincie Noord-Holland). Gemeenten per regio:
Stadsgewest Amersfoort: Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest, Woudenberg
Stadsgewest Utrecht: Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vijfheerenlanden, Zeist
Utrecht-West: Lopik, Montfoort, Oudewater, Ronde Venen, Woerden
Zuidoost-Utrecht: Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede
Gooi- en Vechtstreek: Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdemeren

2 Vestigingen

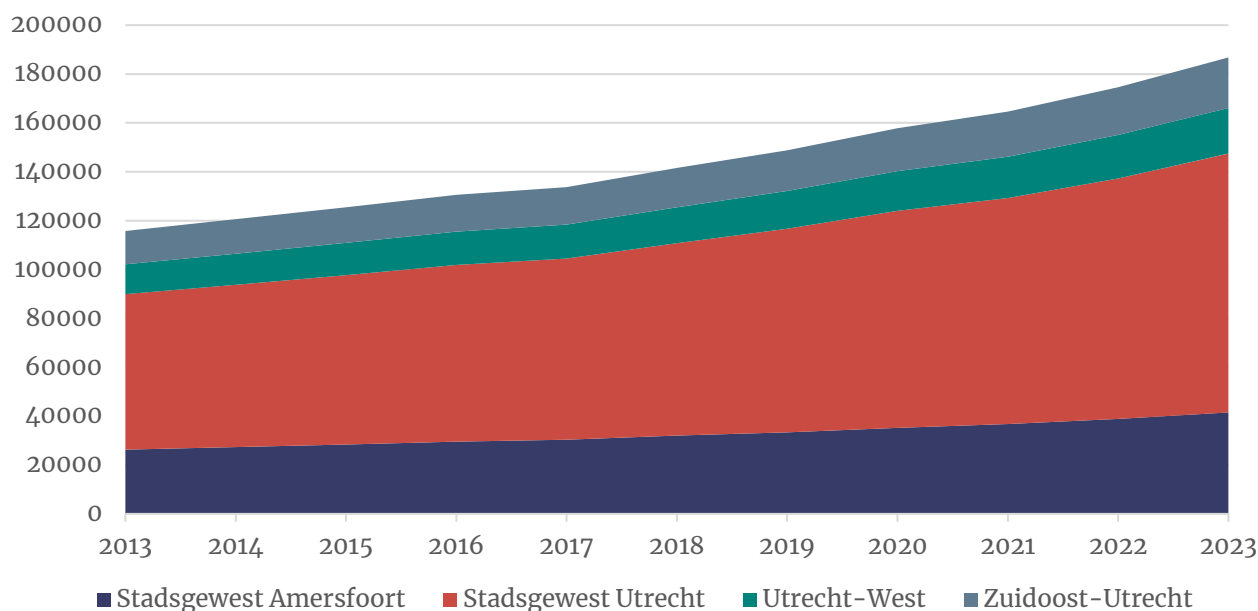
Belangrijke opmerking is dat de cijfers in dit hoofdstuk betrekking hebben op vestigingen. Omdat bedrijven en instellingen meer vestigingen kunnen hebben, zijn ze niet één-op-één om te zetten naar aantallen bedrijven en instellingen in de provincie.

2.1 Stand en ontwikkeling

Aanhoudende groei aantal vestigingen

Per april 2023 telt de provincie Utrecht 186.790 vestigingen van bedrijven en instellingen. Dit zijn er zo'n 12.000 meer dan het jaar ervoor, wat een toename van +7,0 procent betekent. De groei is daarmee iets sterker dan het jaar ervoor (+6,0% tussen 2021 en 2022). Verder terugkijkend in de tijd blijkt het aantal vestigingen ieder jaar te zijn gegroeid in de afgelopen tien jaar. Vergeleken met 2013 is het aantal vestigingen in 2023 met 61,4 procent gegroeid.

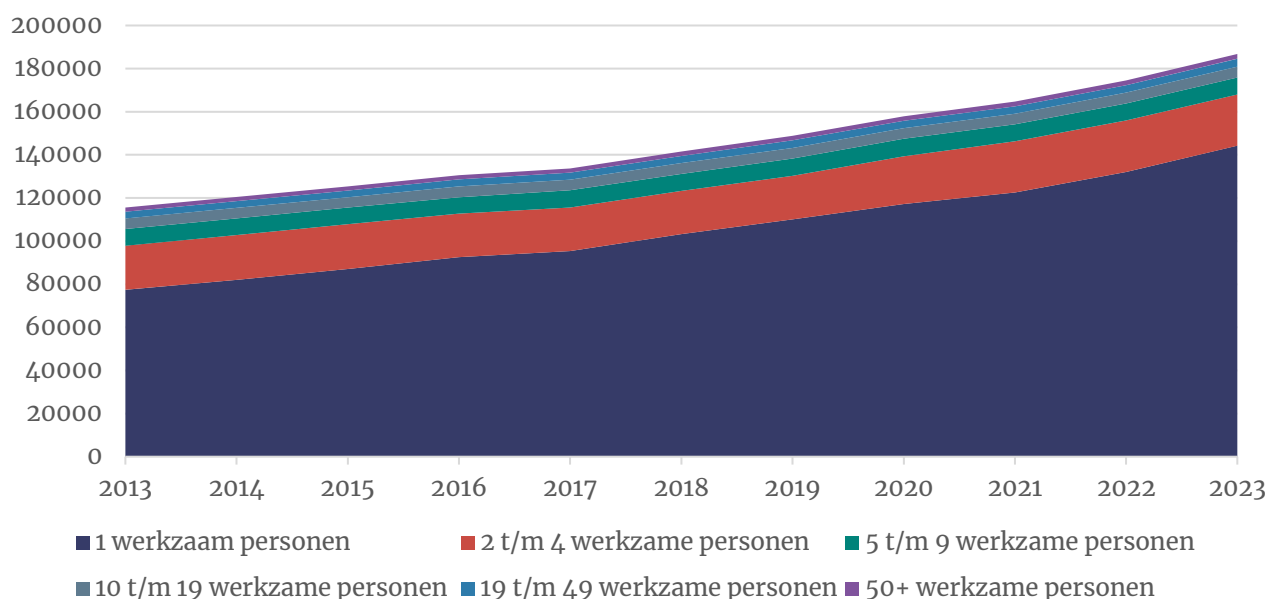
Figuur 2.1 Ontwikkeling aantal vestigingen per regio, provincie Utrecht, 2013-2023

Groot verschil in groei tussen zzp'ers en andere vestigingen

Bij de groei van het aantal vestigingen in het afgelopen decennium moet echter wel een duidelijke kanttekening worden geplaatst. Deze is namelijk vrijwel geheel toe te schrijven aan de groei van het aantal vestigingen met maximaal één werkzaam persoon (in dit rapport gedefinieerd als zzp'er). In figuur 2.2 is dit verschil in groei tussen zzp'ers en vestigingen met ten minste twee werkzame personen zichtbaar. Tussen 2013 en 2023 is het aantal ingeschreven zzp'ers sterk gegroeid met +86,3 procent.

Figuur 2.2 Ontwikkeling aantal vestigingen per grootteklasse, provincie Utrecht, 2013-2023

2.2 Sectoren

Groei vestigingen in de meeste sectoren tussen 2022 en 2023

Hoewel de verschillen tussen de sectoren groot zijn, blijken alle sectoren meer vestigingen te hebben in 2023 dan het jaar ervoor (peildatum april 2023). De groei was het grootste in de sectoren Verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening (+16,5%), Gezondheids- en welzijnszorg (+12,0%) en Logies-, maaltijd- en drankverstreking (+10,5%). De sector Advisering, onderzoek en special. zakelijke dienstverlening telt de meeste vestigingen (23,0% van het totaal), gevolgd door Groot- en detailhandel; reparatie van auto's (12,7%) en Gezondheids- en welzijnssector (12,7%).

De afgelopen tien jaar is de sterkste stijging in aantal vestigingen te zien in de sectoren Onderwijs (+117,3%), Vervoer en opslag (+103,1%) en Gezondheids- en welzijnszorg (+101,5%). De sector Openbaar bestuur, overheidsdiensten en sociale verzekeringen kende als enige een daling van aantal vestigingen (-6,1%).

Tabel 2.1 Vestigingen per sector, 2013, 2022 en 2023, provincie Utrecht

Sector	2013	2022	2023	Vershil 22/23	Groei 22/23	Vershil 13/23	Groei 13/23	% van totaal
AB* Landbouw, Delfstoffen	3.180	3.200	3.260	60	1,9%	80	2,5%	1,7%
CDE* Nijverheid	3.950	5.260	5.560	300	5,7%	1.610	40,8%	3,0%
F Bouwnijverheid	9.540	14.860	16.090	1.230	8,3%	6.550	68,7%	8,6%
G Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	18.540	23.170	23.750	580	2,5%	5.210	28,1%	12,7%
H Vervoer en opslag	2.260	4.220	4.590	370	8,8%	2.330	103,1%	2,5%
I Logies-, maaltijd- en drankverstrekking	3.480	5.140	5.680	540	10,5%	2.200	63,2%	3,0%
J Informatie en communicatie	8.150	12.880	13.700	820	6,4%	5.550	68,1%	7,3%
K Financiële instellingen	1.200	1.360	1.370	10	0,7%	170	14,2%	0,7%
L Verhuur van en handel in onroerend goed	1.050	1.570	1.690	120	7,6%	640	61,0%	0,9%
M Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening	27.650	40.900	43.000	2.100	5,1%	15.350	55,5%	23,0%
N Verhuur van roerende goederen, overige zakel. dienstverl.	5.440	8.850	10.310	1.460	16,5%	4.870	89,5%	5,5%
O Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen	330	300	310	10	3,3%	-20	-6,1%	0,2%
P Onderwijs	6.370	12.830	13.840	1.010	7,9%	7.470	117,3%	7,4%
Q Gezondheids- en welzijnszorg	11.800	21.230	23.780	2.550	12,0%	11.980	101,5%	12,7%
R Cultuur, sport en recreatie	6.880	10.880	11.680	800	7,4%	4.800	69,8%	6,3%
S Overige dienstverlening	5.930	7.910	8.180	270	3,4%	2.250	37,9%	4,4%
Totaal provincie Utrecht	115.760	174.550	186.790	12.240	7,0%	71.030	61,4%	100,0%

2.3 Regio's en gemeenten

Toename vestigingen in alle gemeenten

Vier op de tien vestigingen in de provincie zijn gesitueerd in de gemeente Utrecht (29,8%) en Amersfoort (11,6%). Deze twee gemeenten kennen ook de grootste absolute groei van vestigingen tussen 2022 en 2023: +4.270 voor Utrecht en +1.510 voor Amersfoort. De grootste relatieve groei in vestigingen tussen 2022 en 2023 vond plaats in de gemeenten Veenendaal (+8,5%) en Nieuwegein (+8,4%).

De grootste absolute groei van vestigingen tussen 2013 en 2023 heeft ook plaatsgevonden in de gemeenten Utrecht (+24.390) en Amersfoort (+8.610). De absolute groei van vestigingen vanaf 2013 voor de provincie Utrecht bedraagt +71.030. Dat betekent dat de gemeente Utrecht een derde van deze groei van vestigingen voor haar rekening neemt. Procentueel is het aantal vestigingen met +61,4 procent toegenomen in de provincie Utrecht tussen 2013 en 2023. De gemeenten Utrecht en Amersfoort staan ook in de top drie van gemeenten met de grootste procentuele groei in aantal vestigingen. Utrecht gaat aan kop (+78,2%), gevolgd door Vijfheerenlanden (+76,3%) en Amersfoort (+65,7%).

2.4 Vestigingsdynamiek

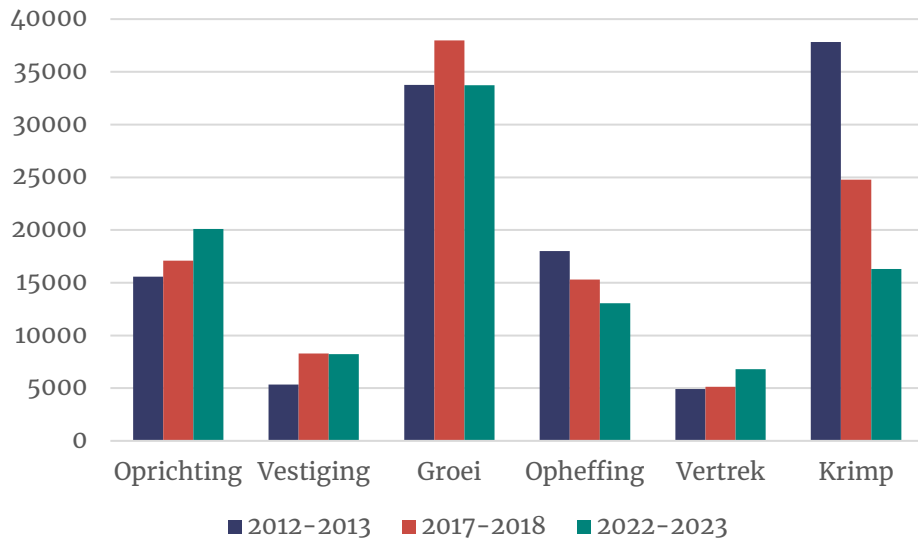
Meer oprichtingen en minder krimp

De ontwikkeling van de werkgelegenheid wordt veroorzaakt door de dynamiek bij vestigingen. Daarbij spelen zes factoren een rol. Het aantal arbeidsplaatsen groeit door oprichtingen van vestigingen, verhuizingen naar de provincie en banengroei bij bestaande vestigingen. Opheffingen, vertrek uit de provincie en banenkrimp bij bestaande vestigingen zorgen juist voor een afname van het aantal banen.

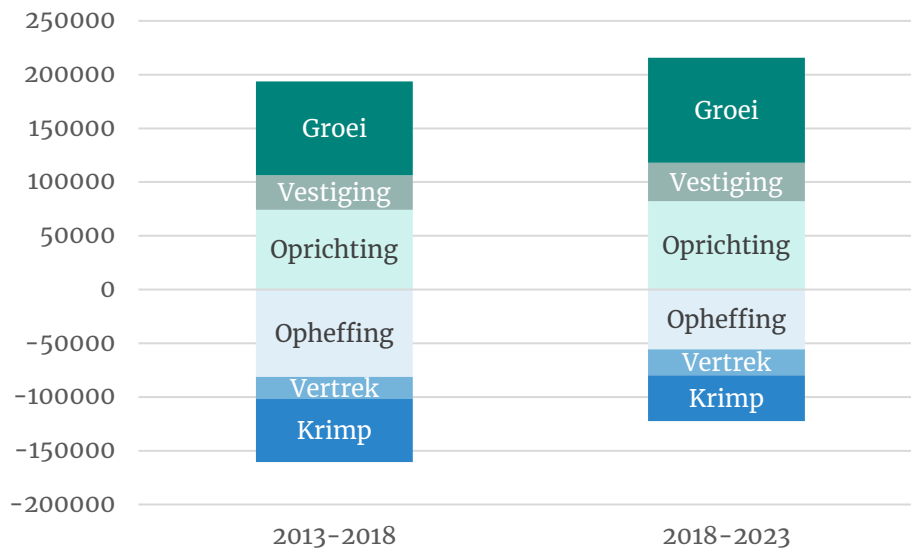
Het aantal arbeidsplaatsen in de provincie Utrecht is tussen 2022 en 2023 opnieuw gegroeid. Dit komt voor het grootste gedeelte voor rekening van veranderingen in het aantal banen bij bestaande vestigingen: per saldo kwamen er meer arbeidsplaatsen bij dan dat er verdwenen bij vestigingen. Ook het banensaldo als gevolg van oprichtingen en opheffingen was positief: er kwamen meer banen bij door de start van nieuwe vestigingen dan dat er verdwenen door opheffingen. Het banensaldo door verhuizingen naar en uit de provincie was relatief klein maar eveneens positief.

Bij de historische cijfers valt vooral de daling van de krimp bij bestaande vestigingen op. Deze vorm van banenverlies is veel meer zichtbaar in tijden van algemene laagconjunctuur en economische crises (zoals de kredietcrisis 2007-2011). Ook valt het toegenomen aantal banen door oprichtingen op: het gevolg van vooral veel nieuwe zzp'ers en eenmanszaken.

Figuur 2.3 Ontwikkeling aantal banen door oprichtingen, opheffingen, verhuizingen, en groei, en krimp van bestaande vestigingen, provincie Utrecht, 2013-2023

Figuur 2.4 Ontwikkeling aantal banen door oprichtingen, opheffingen, verhuizingen, en groei, en krimp van bestaande vestigingen, provincie Utrecht, 2013-2018 en 2018-2023

Tabel 2.2 Vestigingen per gemeente, 2013, 2022 en 2023, provincie Utrecht

Gemeente	2013	2022	2023	Vershil 22/23	Groei 22/22	Vershil 13/23	Groei 13/23	% van provincie- totaal
Amersfoort	13.100	20.200	21.710	1.510	7,5%	8.610	65,7%	11,6%
Baarn	2.580	3.480	3.660	180	5,2%	1.080	41,9%	2,0%
Bunnik	1.460	2.050	2.180	130	6,3%	720	49,3%	1,2%
Bunschoten	1.640	2.380	2.550	170	7,1%	910	55,5%	1,4%
De Bilt	4.120	5.750	6.120	370	6,4%	2.000	48,5%	3,3%
De Ronde Venen	4.250	6.310	6.730	420	6,7%	2.480	58,4%	3,6%
Eemnes	1.010	1.450	1.530	80	5,5%	520	51,5%	0,8%
Houten	4.180	5.710	6.070	360	6,3%	1.890	45,2%	3,2%
IJsselstein	2.530	3.520	3.720	200	5,7%	1.190	47,0%	2,0%
Leusden	2.620	3.740	3.940	200	5,3%	1.320	50,4%	2,1%
Lopik	1.360	1.790	1.860	70	3,9%	500	36,8%	1,0%
Montfoort	1.230	1.590	1.710	120	7,5%	480	39,0%	0,9%
Nieuwegein	4.800	6.940	7.520	580	8,4%	2.720	56,7%	4,0%
Oudewater	960	1.380	1.440	60	4,3%	480	50,0%	0,8%
Renswoude	550	770	790	20	2,6%	240	43,6%	0,4%
Rhenen	1.520	2.260	2.370	110	4,9%	850	55,9%	1,3%
Soest	4.370	6.170	6.540	370	6,0%	2.170	49,7%	3,5%
Stichtse Vecht	5.650	8.210	8.780	570	6,9%	3.130	55,4%	4,7%
Utrecht	31.200	51.320	55.590	4.270	8,3%	24.390	78,2%	29,8%
Utrechtse Heuvelrug	4.990	6.920	7.230	310	4,5%	2.240	44,9%	3,9%
Veenendaal	4.550	6.940	7.530	590	8,5%	2.980	65,5%	4,0%
Vijfheerenlanden	4.000	6.560	7.050	490	7,5%	3.050	76,3%	3,8%
Wijk bij Duurstede	2.030	2.650	2.770	120	4,5%	740	36,5%	1,5%
Woerden	4.410	6.650	6.940	290	4,4%	2.530	57,4%	3,7%
Woudenberg	980	1.480	1.600	120	8,1%	620	63,3%	0,9%
Zeist	5.700	8.360	8.890	530	6,3%	3.190	56,0%	4,8%
Totaal provincie Utrecht	115.760	174.550	186.790	12.240	7,0%	71.030	61,4%	21,9%

Groei vestigingen afgelopen decennium het grootst in stadsgewest Utrecht

In tabel 2.3 staat de ontwikkeling van het aantal vestigingen vanaf 2013 weergegeven per regio.² Het totaal aantal vestigingen is het afgelopen decennium sterk gegroeid in alle regio's. Ook hier geldt dat de groei voor een groot deel wordt veroorzaakt door de groei in zzp'ers. Het aantal vestigingen groeide relatief het sterkst sinds 2013 in stadsgewest Utrecht met 65,5 procent en groeide het minst hard in de regio Zuidoost-Utrecht met 51,7 procent. De groeipercentages van Gooi- en Vechtstreek (64,3%), stadsgewest Amersfoort (57,9%) en Utrecht-West (52,9%) vallen hier tussenin. De absolute groei van het aantal vestigingen vanaf 2013 is met 42.300 het grootst in het stadsgewest Utrecht.

Recentelijk lag de groei van het aantal vestigingen in de regio's dicht bij elkaar. Stadsgewest Utrecht had de hoogste groei van het aantal vestigingen met 7,7 procent en Utrecht-West had het afgelopen jaar de laagste groei met 5,4 procent.

Tabel 2.3 Vestigingen per regio, 2013, 2022 en 2023, regio Utrecht

Regio	2013	2022	2023	Verschil 22/23	Groei 22/23	Verschil 13/23	Groei 13/23
Stadsgewest Amersfoort	26.300	38.900	41.520	2.620	6,7%	15.220	57,9%
Stadsgewest Utrecht	63.630	98.400	105.930	7.530	7,7%	42.300	66,5%
Utrecht-West	12.210	17.720	18.670	950	5,4%	6.460	52,9%
Zuidoost-Utrecht	13.630	19.540	20.680	1.140	5,8%	7.050	51,7%
Gooi- en Vechtstreek	19.780	30.490	32.500	2.010	6,6%	12.720	64,3%

² In de provincie Utrecht zijn volgens de corop+ indeling vier regio's te onderscheiden. Deze vier zijn in deze rapportage aangevuld met de corop+ regio Gooi- en Vechtstreek (provincie Noord-Holland). Gemeenten per regio:
Stadsgewest Amersfoort: Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest, Woudenberg
Stadsgewest Utrecht: Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vijfheerenlanden, Zeist
Utrecht-West: Lopik, Montfoort, Oudewater, Ronde Venen, Woerden
Zuidoost-Utrecht: Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede
Gooi- en Vechtstreek: Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdemeren

A Bijlagen

A.1 Vestigingen en werkgelegenheid per SBI-afdeling

Secties A,B (Landbouw en Delfstoffen)									
Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
01	Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	3.140	3.200	60	2%	8.150	8.120	-30	0%
02	Bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening bosbouw	40	40	-	0%	70	60	-10	-14%
03	Visserij en kweken van vis en schaaldieren	10	10	-	0%	10	10	-	0%
06	Winning van aardolie en aardgas	-	-	-	-	-	-	-	-
09	Dienstverlening voor de winning van delfstoffen	10	10	-	0%	40	40	-	0%
	Totaal	3.200	3.260	60	2%	8.270	8.230	-40	0%

Secties C, D, E (Nijverheid)									
Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
10	Vervaardiging van voedingsmiddelen	540	560	20	4%	7.820	7.680	-140	-2%
11	Vervaardiging van dranken	70	80	10	14%	630	650	20	3%
13	Vervaardiging van textiel	130	150	20	15%	530	540	10	2%
14	Vervaardiging van kleding	170	160	-10	-6%	210	190	-20	-10%
15	Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	40	40	-	0%	40	40	-	0%
16	Primaire houtbewerking en vervaardiging van artik. van hout	210	220	10	5%	860	850	-10	-1%
17	Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	20	30	10	50%	670	700	30	4%
18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	300	300	-	0%	1.610	1.620	10	1%
19	Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking	-	-	-	0%	-	-	-	0%

20	Vervaardiging van chemische producten	60	70	10	17%	1.730	1.720	-10	-1%
21	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	20	20	-	0%	300	280	-20	-7%
22	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	60	70	10	17%	670	660	-10	-1%
23	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale prod.	160	160	-	0%	1.690	1.630	-60	-4%
24	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	30	30	-	0%	590	540	-50	-8%
25	Vervaardiging van prod. van metaal (geen machines en app.)	650	680	30	5%	5.030	4.870	-160	-3%
26	Vervaardiging van computers, elektronische en optische mach.	120	120	-	0%	1.370	1.440	70	5%
27	Vervaardiging van elektrische apparatuur	90	90	-	0%	940	980	40	4%
28	Vervaardiging van overige machines en apparaten	200	210	10	5%	3.490	3.370	-120	-3%
29	Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	60	60	-	0%	1.760	1.780	20	1%
30	Vervaardiging van overige transportmiddelen	100	100	-	0%	390	390	-	0%
31	Vervaardiging van meubels	800	850	50	6%	1.630	1.660	30	2%
32	Vervaardiging van overige goederen	590	630	40	7%	6.380	6.350	-30	0%
33	Reparatie en installatie van machines en apparaten	580	670	90	16%	2.740	2.760	20	1%
35	Productie, distributie, handel in elektriciteit, aardgas	90	100	10	11%	960	970	10	1%
36	Winning en distributie van water	10	0	-10	-100%	150	120	-30	-20%
37	Afvalwaterinzameling en -behandeling	30	30	-	0%	880	850	-30	-3%
38	Afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling	100	90	-10	-10%	1.550	1.480	-70	-5%
39	Sanering en overig afvalbeheer	50	50	-	0%	220	230	10	5%
	Totaal	5280	5570	290	5%	44.840	44.350	-490	-1%

Sectie F (Bouwnijverheid)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
41	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw, projectontwikkeling	6.250	6.670	420	7%	15.380	16.070	690	4%
42	Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)	690	760	70	10%	3510	3680	170	5%
43	Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	7.930	8.660	730	9%	24.290	25.310	1.020	4%
	Totaal	14.870	16.090	1220	8%	43.180	45.060	1.880	4%

Sectie G (Groot- en detailhandel)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
45	Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen, aanhangers	2.720	2.770	50	2%	12.400	12.810	410	3%
46	Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's e.d.)	6.320	6.290	-30	0%	53.440	53.540	100	0%
47	Detailhandel (niet in auto's e.d.)	14.130	14.690	560	4%	73.230	73.990	760	1%
	Totaal	23.170	23.750	580	3%	139.070	140.340	1.270	1%

Sectie H (Vervoer en opslag)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
49	Vervoer over land	2.140	2.410	270	13%	15.870	16.090	220	1%
50	Vervoer over water	160	170	10	6%	380	430	50	13%
51	Luchtvaart	20	20	-	0%	30	30	-	0%
52	Opslag en dienstverlening voor vervoer	740	860	120	16%	13.490	14.730	1240	9%
53	Post en koeriers	1.160	1.140	-20	-2%	5.100	5.020	-80	-2%
	Totaal	4.220	4.600	380	9%	34.870	36.300	1430	4%

Sectie I (Horeca)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
55	Logiesverstrekking	540	550	10	2%	5.650	5.860	210	4%
56	Eet- en drinkgelegenheden	4.600	5.140	540	12%	30.270	31.640	1.370	5%
	Totaal	5140	5690	550	11%	35.920	37.500	1.580	4%

Sectie J (Informatie en communicatie)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
58	Uitgeverijen	370	360	-10	-3%	2.090	2.030	-60	-3%
59	Productie en distributie van films en televisieprogramma's	2.730	2.910	180	7%	4.030	4.190	160	4%
60	Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	20	20	-	0%	40	40	-	0%
61	Telecommunicatie	140	130	-10	-7%	3.630	3.850	220	6%
62	Dienstverl. activiteiten op het gebied van informatietechn.	8.810	9.460	650	7%	44.750	46.420	1.670	4%
63	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	820	830	10	1%	2.270	2.360	90	4%
	Totaal	12890	13710	820	6%	56.810	58.890	2.080	4%

Sectie K (Financiële instellingen)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
64	Financiële instellingen (geen verzekeringen , pensioenfonds)	360	360	-	0%	21.570	24.150	2.580	12%
65	Verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte soc. verz)	50	50	-	0%	8.460	8.580	120	1%
66	Overige financiële dienstverlening	960	960	-	0%	4.880	5.000	120	2%
	Totaal	1370	1370	-	0%	34.910	37.730	2.820	8%

Sectie L (Verhuur van en handel in onroerend goed)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
68	Verhuur van en handel in onroerend goed	1.570	1.690	120	8%	6.080	6.470	390	6%
	Totaal	1.570	1.690	120	8%	6.080	6.470	390	6%

Sectie M (Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
69	Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvies	4.480	4.700	220	5%	13.320	13.650	330	2%
70	Holdings (geen financiële), interne concerndiensten	18.090	19.330	1.240	7%	41.360	44.480	3.120	8%
71	Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies	3.990	4.170	180	5%	17.790	18.480	690	4%
72	Speur- en ontwikkelingswerk	640	670	30	5%	6.930	7.300	370	5%
73	Reclame en marktonderzoek	3.270	3.210	-60	-2%	7.270	7.200	-70	-1%
74	Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling	10.140	10.610	470	5%	12.810	13.350	540	4%
75	Veterinaire dienstverlening	300	320	20	7%	1.000	1.030	30	3%
	Totaal	40.910	43.010	2.100	5%	100.480	105.490	5.010	5%

Sectie N (Verhuur van roerende goederen, overige zakel. dienstverl.)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
77	Verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines	770	780	10	1%	2.940	2.930	-10	0%
78	Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer	1750	1.930	180	10%	9.860	10.310	450	5%
79	Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie	530	540	10	2%	1.550	1.600	50	3%
80	Beveiliging en opsporing	480	730	250	52%	2.340	2.730	390	17%
81	Facility management, reiniging en landschapsverzorging	3.040	3.340	300	10%	10.990	11.530	540	5%
82	Overige zakelijke dienstverlening	2.280	2.990	710	31%	5.590	6.500	910	16%
	Totaal	8850	10310	1460	16%	33.270	35.600	2.330	7%

Sectie O (Openbaar bestuur)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
84	Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen	300	310	10	3%	54.770	56.900	2.130	4%
	Totaal	300	310	10	3%	54.770	56.900	2.130	4%

Sectie P (Onderwijs)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
85	Onderwijs	12.830	13.840	1.010	8%	64.560	66.220	1.660	3%
	Totaal	12.830	13.840	1.010	8%	64.560	66.220	1.660	3%

Sectie Q (Gezondheidszorg en welzijn)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
86	Gezondheidszorg	13.070	13.930	860	7%	63.280	65.140	1.860	3%
87	Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	970	1.050	80	8%	32.080	32.690	610	2%
88	Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	7.190	8.810	1.620	23%	28.780	30.810	2.030	7%
	Totaal	21.230	23.790	2.560	12%	124.140	128.640	4.500	4%

Secties R (Cultuur, sport en recreatie)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
90	Kunst	9.190	9.870	680	7%	11.500	12.310	810	7%
91	Culturele uitleencentra, archieven, musea, dierentuinen	240	250	10	4%	3.170	3.280	110	3%
92	Loterijen en kansspelen	30	30	0	0%	430	460	30	7%
93	Sport en recreatie	1.430	1.540	110	8%	7.250	7.690	440	6%
	Totaal	10.890	11.690	800	7%	22.350	23.740	1.390	6%

Secties S (Overige dienstverlening)

Afdeling	Omschrijving	Vestigingen 2022	Vestigingen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %	Banen 2022	Banen 2023	2022/23 abs.	2022/23 %
94	Levensbeschouwelijke en politieke organisaties	820	810	-10	-1%	11.050	11.120	70	1%
95	Reparatie van computers en consumentenartikelen	720	730	10	1%	940	950	10	1%
96	Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche	6.380	6.650	270	4%	10.830	11.100	270	2%
	Totaal	7920	8190	270	3%	22.820	23.170	350	2%

A.2 Onderzoeksverantwoording

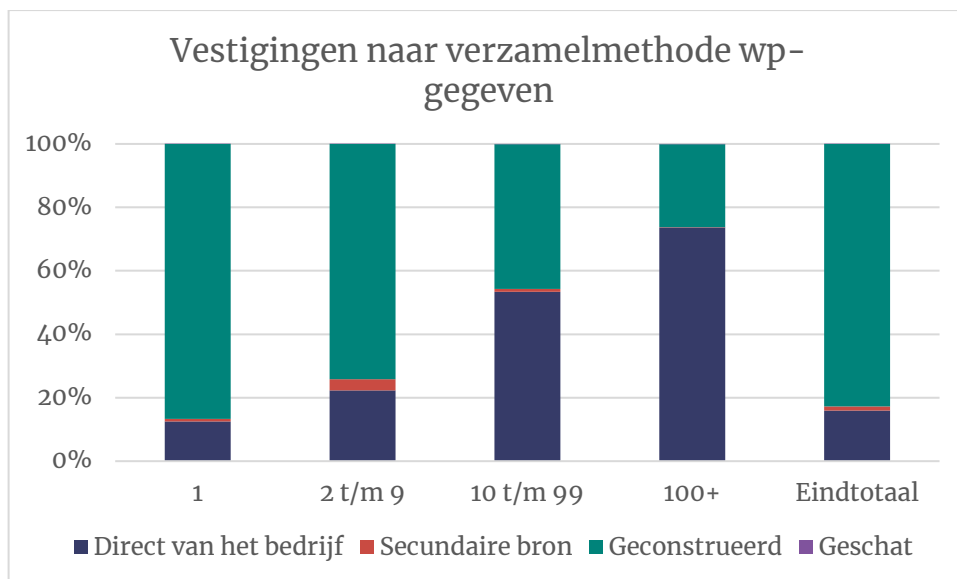
Voor een actueel beeld van de werkgelegenheid voert de provincie jaarlijks een werkgelegenheidsonderzoek uit. Het onderzoek start in april/mei. Alle vestigingen van middelgrote en grote bedrijven en organisaties en een steekproef van kleine bedrijven is gevraagd het aantal arbeidsplaatsen en uitzendkrachten per 1 april 2023 op te geven. In totaal zijn circa 65.000 vestigingen in de provincie minimaal één keer uitgenodigd om online of op papier opgave te doen; een deel kreeg na verloop van tijd een herhaalverzoek per e-mail of brief. Vanwege de zeer tegenvallende schriftelijke respons is extra ingezet op de telefonische herbenadering (in totaal circa 6.000 vestigingen).

Het werkgelegenheidsonderzoek omvat meer dan bovenstaand veldwerk. Een aparte groep vormen de zogenaamde centrale berichtgevers. Dit zijn bedrijven en organisaties met meerdere vestigingen in de provincie Utrecht. De provincie heeft hen centraal benaderd per e-mail met de vraag om in één keer opgave te doen voor alle vestigingen. De bedrijven en organisaties met de grootste vestigingen die niet gereageerd hebben, zijn vervolgens ook telefonisch benaderd.

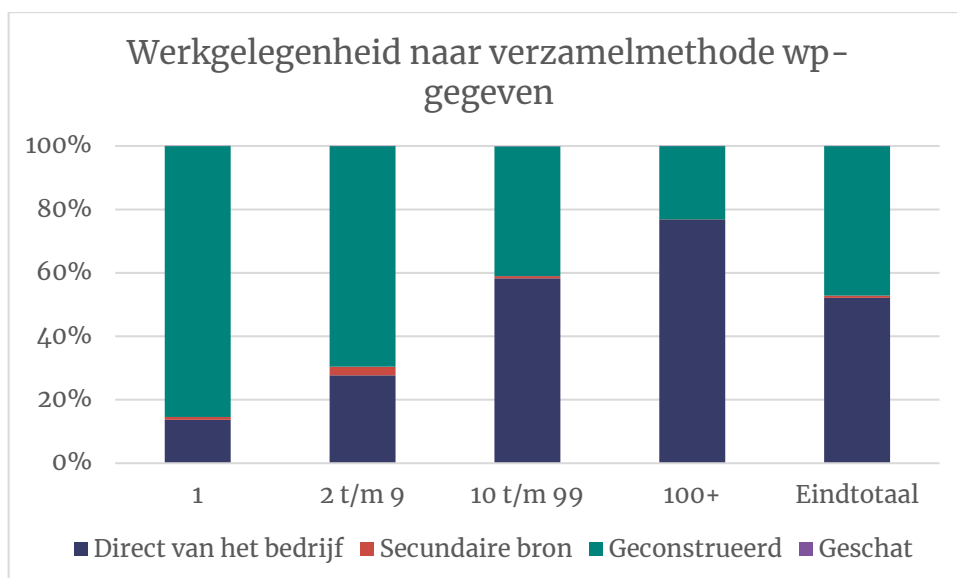
Voor gegevens over arbeidsplaatsen in het primair, voortgezet en middelbaar onderwijs is gebruikgemaakt van gegevens van DUO. Via LISA zijn gegevens verwerkt van een aantal landelijke berichtgevers: dit zijn grote bedrijven en organisaties met vestigingen in het hele land die jaarlijks centraal overzichten over arbeidsplaatsen aanleveren bij LISA. Soms is informatie gebruikt uit secundaire bronnen zoals jaarverslagen of berichten in de media.

Deelname aan het provinciale werkgelegenheidsonderzoek is vrijwillig. De respons loopt, net als bij andere registers, de laatste jaren terug. Voor vestigingen waarvoor geen werkgelegenheidsgegevens is verzameld (de non-respons) wordt het aantal arbeidsplaatsen berekend (op basis van trend naar sector en grootteklasse) of overgenomen van vorig jaar. Een deel van de werkgelegenheidsgegevens in het PAR is dus geconstrueerd. Van 16 procent van alle vestigingen op peildatum 1 april 2023 is het werkgelegenheidsgegeven afkomstig van een directe opgave van het bedrijf of de instelling. Hoe hoger de grootteklasse, hoe groter dit aandeel: van alle vestigingen met 100+ werkzame personen heeft 76 procent een opgave gedaan in 2023. In totaal kan 52 procent van alle arbeidsplaatsen in 2023 worden geverifieerd met een concrete opgave.

Figuur A2.1 Vestigingen naar verzamelmethode wp-gegeven

Figuur A2.2 Werkgelegenheid naar verzamelmethode wp-gegeven

A.3 Begrippenlijst

Vestiging:

Een locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon.

Werkzaam persoon:

Arbeidskracht die beroepsmatig (een) betaalde activiteit(en) verricht op of vanuit de vestiging: meewerkende ondernemer/eigenaar (directeur, bedrijfshoofd), meewerkend gezinslid, zelfstandig beroepsbeoefenaar, werknemer, uitzendkracht. De begrippen 'baan' en 'arbeidsplaats' zijn synoniem met werkzaam persoon.

Grootteklasse:

De indeling naar grootteklasse is gebaseerd op het aantal fulltime werkzame personen (12 uur en meer per week) bij een vestiging.

Zzp:

Vestigingen met precies 1 werkzaam persoon (ongeacht het aantal werkuren) zijn getypeerd als zzp'er. Dit moet niet verward worden met de grootteklasse-indeling die uitsluitend gebaseerd is op het aantal fulltime werkzame personen.

SBI:

SBI staat voor Standaard Bedrijfsindeling. Bij inschrijving in het [Handelsregister van de Kamer van Koophandel](#) wordt altijd op basis van de omschrijving van activiteiten één (of meer) SBI-code toegekend. Een SBI-code is een getal van 4 of 5 cijfers en geeft aan wat de hoofdactiviteit van een onderneming of organisatie is. Op basis van de SBI-code zijn diverse indelingen samen te stellen, zoals economische sectoren en klassen. De [structuur van SBI-indelingen](#) is beschikbaar via het Centraal Bureau voor de Statistiek.

LISA:

LISA staat voor Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen. Het is een databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht, en is een samenstelling van 16 regionale registers waaronder het PAR. De kerngegevens per vestiging hebben een ruimtelijke component (adresgegevens) en een sociaaleconomische component (werkgelegenheid en economische activiteit). LISA is een initiatief van de Stichting LISA die streeft naar het beschikbaar hebben van informatie over vestigingen en werkgelegenheid in geheel Nederland, ten behoeve van ruimtelijk sociaaleconomisch onderzoek.

PAR:

PAR staat voor Provinciaal Arbeidsplaatsenregister. Het PAR is het vestigingen- en werkgelegenheidsbestand van de provincie Utrecht. Belangrijkste bronnen voor het PAR zijn het (gefilterde) Handelsregister én het jaarlijkse werkgelegenheidsonderzoek van de provincie Utrecht. Sinds 1995 worden de werkgelegenheidsgegevens uit het PAR opgenomen in het landelijke LISA-bestand, het LISA (Landelijk Informatie Systeem Arbeidsplaatsen en vestigingen).

Contactgegevens

Ipsos I&O Enschede

Zuiderval 70

Postbus 563

7500 AN Enschede

053 - 200 52 00

KVK-nummer 08198802

info@ioresearch.nl

www.ipsos-publiek.nl

Ipsos I&O Amsterdam

Piet Heinkade 55

1019 GM Amsterdam

020 - 308 48 00

info@ioresearch.nl

www.ipsos-publiek.nl